

[20]
Centralizacya

Towarzystwa Demokratycznego Polskiego

do

Ogółu tegoż Towarzystwa.

Obywatelu!

Między pozostającymi do zatwierdzenia czynnościami, winniśmy Wam w naj-
pierwszém miejscu przedstawić ostateczny wniosek względem Komisji Funduszb,
całej przyzwołego zarządu podatkami braterskim przez Tow. składanym. - Wniosek
ten już od dawna gotowy i wstrzymany jedynie z powodu ważniejszych kwestyi, które-
mi uwaga Wasza w tym czasie zajęta była, w końcu bieżącego miesiąca wypra-
wionym zostanie; przy nim nicomieszkamy zatłaczyci sprawozdania z udzielonego
w upłynionych miesiącach wsparcia, nim to jednak nastąpi, w kółniku niniejszym -
niektóre porządkowe przedmioty zatwierdzić przedsięwzięmy. -

I: - Stosownie do przepisów Brz. Wew. ogłaszamy następujące decyzje
przez Ogół Tow. wydane.

a Na wniosek Sekcji Pantheonu o napisanie odezwy, wyzywającej
Emigracya, do połączenia się w jedną całość i wspólnego działania głosowała 694. x tych
Tow. wnioskiem. - - - 28.

Przeciw wniosкови - 666.

Wniosek przez Sekcję Pantheonu według ustanowionego Kompletu w kółniku
№ 1273. większością całego Tow. odrzucony został. -

Nigdy nieporwata przytoczyć wszystkich powodów, któremu to odrzucenie po-
parte było, znaczną jednak część wotujących przeciwko wniosкови, nie poprzestając
na tem, że osobna odezwa wyzywająca Emigracya do połączenia, byłaby zbyt szkodliwa.
obok swierzo wydanej manifestu, uważała, że w wywodzie myśli Sekcji Pantheonu
albo się przebiega zwątpienie i męta ufności w moralną siłę Tow., albo co gorzej
dla zwichnięcia jego mierzonych w tym czasie uświadom i namierzenia samego bytu przez
zamierzenie w ogólny domat emigracyjny. - Niektóre Sekcje poprzestały na samem od-
kryciu tej cokolwiek dążności dla wsparcia swoich głosów, inne zaś jak najwyważniej-
szadły, aby Sekcja Pantheonu za podanie wczorajszego wniosku do Tow. a szczególnie
za objawienie przeciwnych jego bytowi dążeń publicznie napomniiana była.

Między mętą liczbą za wnioskiem głosujących znajdują się wota i tych członków,
którzy niepodzielając w najmniejszym względzie widoków przez Sekcję Pantheonu w wa-
nem piśmie rozwiniętych, osiadażyli się tylko za rozstaniem po emigracji Manifestu

z pewnym rodzajem odczasy zwracającej na niego uwagę. Dla tych więc różnic w zdaniu do jednej kategorii policzonych, jakoteż, aby każdy z wotujących za wnioskiem przez siebie Kroszci drżymym mógł się przekonać, że głos jego umieszczony i dostatecznie oceniony został, ogólny rezultat wotów, mniejszości powyżej uszykowany następnie obwiesiamy:

za całym wnioskiem z Reims 2. z Lille 1. z Caen 2. z Tarbes 4. razem 9. - w ogół. 28. -
za samą, bezawą z Rouen 11. z Nantes 3. razem - - - - - 19)

Wtem miejscu winniśmy także donieść, że manifest do wszystkich nam wiadomych zarządów polskich bezpłatnie rozestany został, tak we Francji jakoteż w Anglii, Belgii, Szwajcaryi, Algierze i Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. - Prąd Redakcyi pisma Emigracyjnego po jednym egzemplarzu otrzymana - A nadto rozrzucił my powieliu Sekcyach, już dzisiaj tajnym i niedostępnym dla nikogo któryby wiedzieć chciał o nim, zostać nie może. -

Na wniesione zadania o powtórne przyjęcie do Tow. wykreślonych niegodziw. Olskiego Adama, - Szajdy Józefa i Soliana Walewego wotowało w ogół 1°: 652 - na 2°: 649. - na 3°: 651. - z tych:

Co do Olskiego	{	za przyjęciem	644.	razem 652.
		przeciw przyjęciu	8.	
Co do Szajdy	{	za przyjęciem	636	razem 649.
		przeciw	13	
Co do Soliana	{	za przyjęciem	640.	razem 651.
		przeciw	11.	
		jednomyślnie decyzyj.	1.	

Ze kąd wynika decyzja, a mianowicie, większość całego Tow. uzgadnia, że Ci trzej Kozy wstere nasonwót do związku naszego przyjęci i w liście czynnyca jego członków zapisani być mają.

Przy tak pomysłowym i spiecznym srodku dla jednych, trudno jest nie przypominć sobie O. Gliniskiego, który jeszcze w miesiącu Wrześniu do powrotu przedstawiony, dotąd żadnej decyzji na podanie swoje nie uzyskał - Podzielone względem niego zadania, tytko po zebraniu kompletu, czyli 3/4 części całego Tow., ostateczna jego wola w tym wzglę dzie wykazał mogą - Gdy więc byłoby niesłusznością, aby podającego się w dłuższem zamieszaniu i oczekiwaniu wypadku utrzymywał, dzywany przez wszystkich członków i Sekcyje, które w nadesłanym zdaniu swoich względem O. Gliniskiego zaiegają, aby przy pierwszej sposobności, a najpóźniej w ekspedycjach przywido-miesięcznych tego obowiązkun dopelnń chwały.

III. Wyniaro szczegółowy wpływu na potrzeby Tow. wniesionego do Kasy Lend¹⁸³⁷ za miesiąc Wrzesień. Pald. Lib. Grud: 1836 r. i Styczeń 1837 roku.

Miesiące	Miejsce nadstania	Wrzesień		Październik		Listop.		Grudzień		Styczeń		potrzeba in za mandaty		Łgół całsteo wstypnie		Uwagi
		fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	
1.	Airvault - Sekc.	"	"	6.50	1.	"	"	3.25	1.	"	"	1.	"	10.75	z Zaalgotoin do Stycznia.	
2.	Alençon - 4 człon.	8.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	1.55	"	9.45	za sierp. i Wrzesień.	
3.	Amiens - Sekc.	15.	25.	"	"	9.	"	"	"	"	"	3.50	20.75	od Grud: do Listop. -		
4.	Angers - Sekc.	12.	"	13.50	18.25	"	"	"	31.	"	"	4.55	70.20			
	do przeniesienia	35.	25.	20.	"	28.25	3.25	32.	"	"	"	10.60	102.15			

N ^o brzojny	Miejscowość	Wrzesień		Październik		Listopad		Grudzień		Styczeń		notracenia za mandaty		Ugół czyłowy wpływy		Uwagi				
		gr.	c.	gr.	c.	gr.	c.	gr.	c.	gr.	c.	gr.	c.	gr.	c.					
	z przeliczenia	25	0			28	25	3	25	32		10	00	108	15					
5.	Angoulême - Seki		26					7		10	25			43	25	od Lipca do Grudnia				
6.	Amonnay - Seki	7		7		5		5		7	25			31	25					
7.	Arzac - 2 caton							3		1	50			4	5					
8.	Aubigné - 2 caton										50				50					
9.	Auzas - Seki	2	25	3	25	3	25	4	25	4	25	1	75	16	50					
10.	Auzon - 1 caton							2						2		za Październik i Listopad				
11.	Avignac - Seki									36	75	2	1	34	45	z zaległością od sierp:				
12.	Avanches - Seki	11				13		6	50	16	50	4	75	32	25	od sierp. do Grudnia.				
13.	Bar s Seine - Seki	10						9						15	20	od Wrzes. do Grudnia.				
14.	Bayac - Seki			8		6		3						2	75	od sierp. do Grudnia.				
15.	Beauvais i Monty Seki			8				6		2				15		od Wrzesnia do Stycznia.				
16.	Bernay - 2 caton			5										5		od Czerwca do Październik.				
17.	Blots - 3 caton			4		2		2		3				12		od sierp. do Stycznia.				
18.	Bobœna - Seki			20	75	13	50	14	25	23	75	3	90	68	25	Je - Je				
19.	Briqueret					5		3		3				1	40	6	60	za Październik Listopad i Grud.		
20.	Caen i musz; Seki			72	5			4		1				1	75	75	30	od Wrzesnia do Stycza i z remanent.		
21.	Caracassonne 2 caton	5														5		od Kwietnia do sierp. -		
22.	Catus - Seki					3	50									3	50	od Lipca do Listop.		
23.	Cuvirat - 1 caton	3	50													3	50	z zaległością -		
24.	Cosne - 3 caton	3	50	3	50					6						13				
25.	Craon - Seki							25	15					1	40	23	75	od sierp. do Stycznia.		
26.	Craons z Marne 1 cat			3				2		4				8	85	8	85	od Lipca do Lutego		
27.	Cratolacault 2 caton					2		3		2								6	70	
28.	Cratolacault 1 caton										75								75	za Styczeń, Luty, Marzec.
29.	Charante - 2 caton	5						7	50					1		11	50	do Stycza i zaległością.		
30.	Clermont fer. - Seki			22															23	
31.	Dax - 1 caton	6				3	50									65		8	85	od Maja do Stycznia.
32.	Decize - 1 caton									2	50					2	60	z zaległością zaległością -		
33.	Evreux - 4 caton			16						6				3	10	18	90	od Lipca do Stycznia		
34.	Falaise - 2 caton			2		7	75	22	75	7	75					2	75	od Wrzesnia do Stycznia		
35.	Fontainebleau - Seki	12	75	7	75	7	75	22	75	7	75					58	75			
36.	Flare - Seki			24		15	25							3	20	36	5	z zaległością		
37.	Flugleur i musz; Seki			11	75	9				9				3	35	26	40	od sierp. do Lutego		
38.	Flur - Seki									26				4	45	21	55	za październik Listopad Grudzień		
39.	Libourne - 1 caton	3														2		za lipiec sierpień Wrzesień		
40.	Lille - Seki			4	30	3		6		4	50			2	40	15	40	od sierp. do Lutego		
41.	Limoges - 1 caton					3										3		za Wrzes. październik Listopad		
42.	Louvain - Seki	7		1		6		6						4		22				
43.	Lyon - Seki	11	25			5	25	4	25	13	25	4	25	29	75	2	zaległością od sierp. -			
44.	Laigne	4	50	4	75	4	75	5						2	30	16	70	Je - z		
45.	La Bastide - Seki			3												2		od październik do Stycza -		
46.	La Bastille - Seki									10						14				
47.	La ferte macé 2 caton	4		2				4								10		od Wrzes. do Grud.		
48.	Le Herbiers - 1 caton			6		1		1		1						9		1 caton z Montaigne za 5 miesięcy		
49.	Le Mans - Seki			18	75					25						43	75	od sierp. i zaległością		
50.	La Rochelle - Seki			14	50					14	50					29		z zaległością do Stycznia		
51.	Mauriac - Seki			3		5				4				1	20	10	80	do Stycznia		
52.	Mauriac - 1 caton					3									30	2	70	za sierpień Wrzesień październik		
53.	Melle - Seki	6		6	25	6	25	4	75					4	65	18	60			
54.	Mivespoix - 1 caton			5														5		do Stycznia
55.	Mots - Seki					5		6		6				2	65	14	55			
56.	Molsheim - 2 caton			52												52		od Listopad do Październik -		
57.	Mont de Marsan Seki	7	75													7	75	z zaległością zaległością -		
58.	Montmarault 2 caton			10				2								12		do Grud. z zaległością		
59.	Montpellier - Seki			45	15	32	90	31	90	34	75					144	70	od sierp. do Stycznia		
	do przeliczenia	145	75	446	75	192	15	204	55	306	50	73	80	1221	90					

Nr. kolejny	Mięzce nadesłania	Wrzesień		Październik		Listopad		Grudzień		Styczeń		Potracenia z manifestu		Ugół wstęgowy		Uwagi
		fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	fr.	c.	
	2 przemieszenia	145.	75.	446.	75.	192.	15.	204.	55.	306.	50.	73.	80.	1221.	90.	
60.	Montrejean - 1 ciałon.	"	"	"	"	2.	"	"	"	"	"	"	"	2.	"	
61.	Montreuilhou - 2 ciałon.	"	"	"	"	"	"	"	"	12.	"	"	"	8.	"	od Lipca do Stycza
62.	Mortain - 3 ciałon.	"	"	"	"	8.	"	"	"	"	"	"	"	8.	"	
63.	Nantes - Seki	"	"	9.	50.	7.	25.	"	"	15.	"	3.	20.	28.	55.	od Ciemp. do Stycza
64.	Naveil - 1 ciałon.	"	"	"	"	"	"	2.	50.	"	"	"	"	2.	50.	od Wrzezi do Stycza
65.	Nevers - 2 ciałon.	"	"	"	"	"	"	2.	"	2.	50.	"	"	4.	50.	
66.	Nicot - Seki	"	"	"	"	"	"	14.	"	"	"	3.	58.	10.	45.	za Wrzezi i paźdz.
67.	Niomes - Seki	9.	"	"	"	"	"	10.	"	"	"	1.	"	18.	"	- 1/2 - 1/2 i Listop.
68.	Nogent le rotrou - 4 ciałon.	"	"	"	"	"	"	10.	50.	"	"	2.	5.	8.	45.	- 1/2 - 1/2 - 1/2
69.	Orleans - Seki	7.	50.	7.	"	"	"	"	"	11.	"	1.	15.	24.	35.	od Wrzezi do Stycza
70.	Pamiers - Seki	3.	25.	"	"	7.	50.	3.	50.	"	"	1.	45.	12.	80.	- 1/2 - 1/2
71.	Panttheon - Seki	13.	"	5.	"	"	"	7.	50.	3.	10.	5.	35.	23.	25.	
72.	Poitiers - Seki	22.	10.	22.	25.	39.	30.	19.	"	39.	15.	"	"	141.	80.	i 1 ciałon. z Genaj. za 2 Mace
73.	Privas - Seki	5.	25.	2.	25.	10.	25.	13.	75.	16.	75.	"	"	54.	25.	
74.	Puisjay - 2 ciałon.	"	"	"	"	"	"	"	"	1.	"	"	"	1.	"	za Grud. Stycza
75.	Puy l'Evêque - Seki	6.	50.	"	"	2.	50.	"	"	"	"	1.	50.	7.	50.	od Lipca do Listop.
76.	Rheims - 2 ciałon.	"	"	"	"	2.	"	2.	"	2.	"	"	75.	5.	25.	
77.	Remes - Seki	"	"	"	"	4.	"	4.	"	2.	50.	2.	40.	14.	10.	
78.	Rochechaunt - 1 ciałon.	3.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	30.	2.	70.	za Maj. Czerw. Lipiec.
79.	Rocheport - 2 ciałon.	"	"	6.	"	"	"	"	"	"	"	1.	30.	4.	70.	za Lipiec. Siemp. Wrzezi.
80.	Roanne - 1 ciałon.	"	"	"	"	"	"	"	"	6.	"	"	"	6.	"	od Lipca do Stycza
81.	Rouen - Seki	"	"	23.	50.	"	"	"	"	29.	85.	"	"	53.	35.	za Paźdz. i List. Grud.
82.	Sens - 3 ciałon.	"	"	2.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2.	"	1 ciałon. za 2 Mace
83.	Strasbourg - Seki	"	"	"	"	"	"	"	"	2.	25.	"	"	2.	25.	
84.	St Amand - 3 ciałon.	"	"	"	"	6.	25.	"	"	9.	"	"	"	15.	25.	od Lipca do Stycza
85.	St Calais - Seki	3.	75.	"	"	3.	55.	11.	"	3.	50.	1.	35.	20.	45.	od Wrzezi do Stycza
86.	St Fay - 1 ciałon.	"	"	"	"	"	"	4.	"	6.	"	"	85.	3.	15.	- 1/2 - 1/2
87.	St Jean d'Angely - 2 ciałon.	"	"	6.	"	"	"	"	"	6.	"	"	"	12.	"	od Lipca do Stycza
88.	St Julien - 3 ciałon.	"	"	"	"	"	"	9.	"	1.	"	"	1.20.	8.	80.	za Wrzezi. paźdz. Seki i 1 za Grud.
89.	St Maicent - 2 ciałon.	2.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2.	"	za Ciemp. i Wrzezi.
90.	St Sauveur le Vicomte	"	"	2.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	2.	"	- 1/2 - 1/2
91.	St Sever - 1 ciałon.	"	"	3.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	3.	"	za Lipiec. Ciemp. Wrzezi.
92.	Tarbes - Seki	"	"	5.	"	"	"	"	"	"	"	"	50.	4.	50.	
93.	Toulouse - Seki	27.	25.	24.	45.	23.	35.	35.	25.	26.	65.	10.	10.	126.	75.	
94.	Tours - Seki	"	"	6.	"	"	"	13.	50.	"	"	"	70.	18.	80.	
95.	Troyes - Seki	21.	50.	20.	50.	14.	"	12.	"	"	"	"	6.	5.	61.	95.
96.	Valence - 1 ciałon.	"	"	5.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	5.	"	
97.	Vendome - 1 ciałon.	"	"	2.	"	"	"	"	"	"	"	"	30.	2.	70.	za Lipiec. Ciemp. Wrzezi.
98.	Versailles - 1 ciałon.	"	"	"	"	20.	"	"	"	"	"	"	"	20.	"	- 1/2 - 1/2 - 1/2 - paźdz.
99.	Villemeuse - Seki	7.	10.	"	"	"	"	17.	50.	10.	75.	3.	90.	31.	45.	
100.	Villers Cotteret - 1 ciałon.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	7.	"	od paźdz. do Marca
101.	Vimoutiers - Seki	"	"	2.	50.	2.	"	3.	"	"	"	"	"	13.	50.	od Wrzezi do Stycza
102.	Vire - Seki	17.	50.	10.	"	"	"	"	"	"	"	"	50.	27.	"	
	Summa wprzezi	1244.	145.	623.	70.	1344.	10.	1398.	155.	1519.	50.	122.	135.	12.050.	195.	
	do przeliczenia Molins. od wprzezi do Miacz. Grud. i Styczemu.														32.	60.
	do przeliczenia Manifestu do Styczemu														2.	50.
	wynikto w ogole do kufajny Sowi														2123.	5.

Wyliczenia

IV Mogiła Kościuszki pod Fontainebleau.

Lenana potakom familia Celtnerów, chcąc uczcić pamięć Kościuszki z którym ja nierozdzielnie wiązały przyjaźni i pożycia domowego Tęczyły, w posiadłości swojej okolo Fontainebleau zamierzyła wyposażyć mu pomnik nakosztalt mogiły na górze Bromstanty pod Frankowem. — Posiadłość ta Polonia-sur-Loing zwana też właśnie w tej okolicy, gdzie Kościusko po powrocie z Ameryki przez lat 15 przebywał i niecierpił szczerpłego mienia na niecierpienie ulgi cierpiącym; mieszkańcy więc gmin przyległych ze skwaśnawością potaczyli naitodowania swoje z domem Celtnerów, a nado otwarta została subskrypcya publiczna dla tych wyrostnikich, którzyby datkiem pieniężnym przyczynili się chcieli do przedszego wzniesienia Monumentu, jaki przyjaźni i wdzięczności dla cnót prywatnych Bohatera Polski w ustroju swoim poświęca. —

Extraktowie Sek. L'aigle, dwóch z Briquebec i dwóch z Cosne, powródzowani odczeka, przez Jenerata Sznaide z tej okoliczności do Emigracyi wydana, wnoszą, aby i Tow. niedając się uprzeczni rezcie braci taktawa, zebrała u siebie składkę w imieniu swoim na ten cel ofiarowała. — Nie zapewne nie ujmujemy ani ze szlachetności pobudek, ani ze piękności samego dzieła, kiedy powiemy, że cały jego charakter jest więcej wyłazany, jak ogólny, więcej prywatny jak publiczny. Jedna familia, jedna okolica Francyi, chce więc pomiędzy soba, grobowiec przyjaciele i dobroczyńcy swojego; jeżeli zaś nadaje mu wznioślejszo i okaralza potaci, to jedynie dla tej przyczyny, aby go uczynił godnym czeronego przez siebie męża, który był zarazem Bohaterem Wielkiego Narodu i obrońcą, powstającej wolności. Takie przedmierzanie jakkolwiek pod każdym względem dla nas potakost pochlebne, nie ma przeciz najmniejszego związku z narodowym i politycznym charakterem Tow., i owszem nadwierzyci i zatrzeć moglibyśmy jego indywidualne ryny przez wzmieszanie do nich nie wlasnym sposobem publicznej wdzięczności, jaka Narod Polski swemu Bohatrowi jest winien. Lecz chociaż by nawet cała Francya zamierzała uczcić pamięć Kościuszki, i chociażby przedmiotem tego uczczenia, jwi nie były ciche prywatne jego cnoty, ale zasługi dla ojczyzny i ludzkości pitożone, pamiętać winniśmy na to, że i w ten czas byliśmy stroną, Polakami i reprezentantami Narodu, na który wyrzeczona przez obcych część jego Bohatrowi, prawem dziedziactwa obłyda. Do wierzmy tylko należy wynarżdzic zasługi dla niej pitożone. Dopelnita ona tego świątę obowiazku względem Kościuszki, pozwólmy, aby cnoty jego prywatne uczzone były przez najbliższych przyjaźni, kładzie to nowy listek do wieńca Bohatyrskiego dodany, i tem piękniejsz, że go bezisternowna ręka cudzoziemca niożkuła. Dla tych powodost nie sadzaj, aby Tow. w charakterze publicznym jako kolwiek udział w stawianym dla Kościuszki pomniku, brai mogło, wniošku powyżej wspomnionego nie popieramy. Sdoby jednan kto z członkost prze. Stanie na ten cel prywatnej od siebie składki na ręce nasze za dogodne udzał, takowa po wzbieraniu znaczniejzej summy wraz z lista ofiarujących na niżejżone porzeczane odstaci nieomiczkamy.

V.

Zawiadomienia.

1. Dotychczasowe zamieszczania w Okólninach przyjętych i wykreślonych, dopełniały swojakięgo przeznaczenia: podawaty do wiadomości Tow. decyzye Sekcyi, przeciwko którym zachodzię mogły opozycye lub protestacye, i w braku pisma Tow. zastępowaty nakazane ustawami ogłoszenia na xewnatr. Ponieważ stąd już pismo Towarzystwa nieprzerwanie wychodzię będzie, winniemy przestrzedz, iż nadal wszyscy przyjęci i wykreśleni, względem których wydane decyzye, bądź przez uplywienie naznaczonych do appellacyi lub opozycyi terminow, bądź przez stanowcze ich rozsadzenie, prawomocnemi się stana, w temże piśmie Towarzystwa dla powozedniejszej o nich wiadomości zamieszczani będą. — Ze tego powodu, zwracamy uwagę wszystkich Sekcyi, aby po zasobem wykreślenia decyzyi swoich wzezań stronom nicomiczaly — Członkowie zaś którzyby bądź appellacye bądź opozycye zakładać mieli, aby oznaczonych ustawami terminow pilnowali. —

2. — Do uzupełnienia kontrolii ogólniej potrzebne są wiadomości o miejscu urodzenia każdego członka, biografie z którychby wiadomości ta powzieta, bądź mogła kompletne nie są. Wydadamy więc niniejszem tych wszystkich, którzy na manifestie z wymienieniem miejsca pochodzenia zamieszczani nie zostali, aby przy zwyczajnych ekspedycyach miesięcznych o tym szczególe doniesli. —

Niektóre Sekcyje i członkowie nieregularnie wnoszą wie ze składek ustawami przepisanych. Tym ogólnie przypominamy potrzebe wiekziej regularności na przyszłość. — Następujące zaś Sekcyje które od 5 do 10 miesięcy żadnych składek, mimo wezwań naszych nie wnoszą, podajemy do wiadomości Tow. i wzywamy je publicznie tak do wnoszenia się, z zaległości jako też do wnoszenia składek wstających. — Nazwiska ich są:

1. Les Sables d'Ornon żadnych składek nie wnosi

2. Paderes — od 1 kwietnia 1836 r. —

3. Jersey nigdy

4. Pajarc — od 1 $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$

5. Agen — od 1 Września — $\frac{1}{2}$

6. Castres — od 1. — $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$

7. Mont-de-Marsan od 1. — $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$

8. Villefranche od 1. — $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$

9. Vire — od 1. — $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$

nie wnoszą

Do
Edmunda Beales
Obywatela Wielkiej Brytanii
w Londynie.

Obywatelu!

złachetnie ująłeś się za ucześnym narodem, który dla tego w oczach Wielkiej Brytanii jest oczernianym, iż się z jej Tona o pomście krzywd mu wyrządzonych, o jego odwieczną prawdę, o jego niepodległość, miliony głosów podnosi. - Nie potrafią, wprawdzie otudzić tej boskiej sympatii pamflety, techniczne miłością dla Moskwy, nikogo w błąd nie wprowadzają, owe dziwadła przez złe wiary wymyślane przypuszczenia, jakoby sprawa Polski nie była naradowa, ale jeździej kasty sprawa, jakoby Moskwa zagarnęła lud polski pod swoje opiekunkie wierzchoła, wyprowadziła go z wromotnej niewoli, jakoby na głony jego błogostą, wione dobrodziejstwa cywilizacji rozlała, jakoby, o zgrozo! upadek Polski miał być tryumfem sprawiedliwości. - Lecz na tak bluźnierczy język, wzdrygnąć się musiał i oburzyć Twój złachetny umysł. Podniosłeś rękoma, zuchwale pod nogi sumiennych ludzi rekawice, i krwawa, męczeńska karta dziejów naszych, w której niemal wierzą każdy, podobnym bredniom fałsz zadaje, potwarzące nota zamknięte.

Tomarze i reprezentanci uczeni ożywiających serca demokratów polskich, nie możemy w sobie zataić smutku, jakie słowa Twoje śmiertelnie, sprawy natchnione, na nas wywarły.

Składając Ci zatem w ich imieniu, serdeczne dzięki, przynosimy zarazem Twemu Aktowi z dnia 9 Grudnia r. z. publiczne świadectwo, o które wszystkich patriotów polskich wzywamy.

Słowo Twoje dowodzą w obronie obcej ojczyzny, obcego ludu podniesiony, jest głosem sumienia, prawdy i rozumu. - Zgłębiając go sadziłbyś, że Beales Obywatel Wielkiej Brytanii, jest zarazem Polakiem Obywatелеm, że w jego żyłach nasza krew płynie, że się w nieszczęściach naszych wychował, że z nami żył, z nami razem cierpiał. W myślach albionem jego przebijają się gruntowna znajomość ustawań, życzeń i potrzeb Polski, spełnionej i spełnić się mającej przez nie myśli, Tonem znajomości wszystkich tajemnic ducha i serca polskiego. Jakoż dawniejże a mianowicie ostatnie powstanie, nie było młda robotą uprzywilejowanych, ale wspaniałym dziełem ludu, który zmiecię poliniony dług, niewola, a przytem przerażony wierzaca, nad resztą Europy burza, sam swoje podwojne jarkimo zranic i dla szczęścia drugich poświęcić się postanowił. - Złachetny Polaka, jeżeli w tym dziele jani wieła udział, to dla tego, że wozzechwładnej

XCI

woli

woli narodu uleść musiała, że się we krwi wrogów ze swych politycznych zbrodni obmyć pragnęła, że nareszcie i ona w pierwiach swoich klejący ogień miłości Błogosławny uczyła. Nie odmawiając jej przeto udziału w ostatnich o niepodległość wal-
 towaniach, do których jako cząstka narodu z obowiązku i z wrodzonego wyżytkim po-
 lakom patriotyzmu należała, przeżyjemy jąk najmocniej, jakoby ich dusza i potęga
 była, w nich wielceży interes i potrzeby krajowe wyobrażała, to jest: jakoby sprawa
 narodowa, jej sprawa, byłą miała. — Zdołała ona wprawdzie zawrzeć, w czasie
 wielkich ruchów, zdradę i podjęciem u wspaniałomyślnego i łatwo zapominającego
 ciwnych krzywd ludu, władze sobie wyłudzić i jej z uszczerbkiem rzeczy publicznej
 nadszyci; lecz ta ostrożna i pozorowa przewaga nie upoważnia do wystawiania
 uszlachty za wroczliwą psania narodu. — I zaiste, czyż nie wiadomo, że rewolucyjna
 Listopadowa z rozpaczy i smutkiem ludu w otolę, sercu Polaki, wynotana, woszczę i
 w zstnie całego kraju, jako jutrzienka powszechnego uwamowolnienia, okrzykami radości
 powitana, zostala? Na jej czarodziejskie hasło objawił lud we wzożytkich
 punktach, gotowość do walki za niepodległość i spoleczane swobody. Do przyszłej
 historii należy wykryć w całym blasku i dać poznać w szczegółach te wro-
 czyste objawienia powszechnej masy dążeń, — ten promienny wieniec patrioty-
 zmu, który w mgnieniu oka nad głowami rodziny Polskiej zajaśniał. — My
 ograniczymy się, na wzmiance o duchu jaki ożywił niekropomna, rewolucyjną
 armią, i o myśli która przewodziła ludowi Woszczany w powstaniu 10 sierpi-
 ni. Masza armii najwcierniejszym była tłomaczem narodowych uczuć; ona to
 przed rozpoczęciem walki, wolała na swoich przeciwników: za woszczę i naszą
 wolność! a kiedy niezaszczęliwie narzędzia despotyzmu nie zrozumiały jej szczytne-
 go głosu, bagnietem i lancą budziła w nich uczucie własnej godności i upomina-
 ła się, o wydarte swojej ojczyźnie prawa. — Świadkami pola Szwarka, Gro-
 chowa i tylu miejsc pamiętnych, trupem moskiewskim zastanych. — Szlachta
 nie liczna nie mogła podnieść ani przymusić chłopów do takiego buntu. / bo
 tak nazywa nasze rewolucya, rękodzielnik z Manchesteru, buntu, którego po-
 trzykroć odnawiane armie moskiewskie pokroć nie dołączy. — Buntownikiem
 był i jest mikołaj, który na święte prawa narodu nastąpił; on sam przy-
 muszał chłopów Polaków do udziału w swym buncie, kiedy ich w ciężkich dybach
 przeciw własnej ojczyźnie prowadził. — Pod ojcyste zaś sztandary, chłop polski,
 nuncąc swoje ulubiona, narodowa piroszka, bez przymusu o choszo przybiegał,
 sam się, pod nie zaciągając, pod niemi walczył, zwyciężał, umierał. — I w rzeczy
 samej, był on w najwyższym stopniu uniesienia patriotycznego, dopóki rewolucya no-
 siła niedowiarzane piętno popularnego ruchu. — Później, kiedy dla interesu kar-
 sty najłatwiejszy jej kierunek nadano, kiedy ogólny zapal ludu w samym wybu-
 słu stłumiono, kiedy nareszcie po 10^{ciu} miesięcznej walce, przez zdradę i niedo-
 zność, zmuszono go do złożenia dobrze zastawionej broni, porwał z rozpaczy piędługę
 ma kij do reki i rzucił się bez znajomości cudzej mowy, w różne światła strony,
 aby u Boga i ludzi pomotać za Polskę wynotat. — Byli tacy, co go zrozumieci,
 co mu łopatnie podali ręce, i jak gdyby własnej sprawy obrony, w upominku
 wdzięczności laurami unieszczyli stronie. — Tak nieznanego w dziejach świata
 zaszczętu, żaden choćby najprzebiegłszy szlachcic mikołaja doznać nie potrafi.

Doznali go przecieć nie od swoich, ale od obcych, na publicznych uroczystych zgromadzeniach, Chłopi polscy, przeciw żołnierze Stocaka i Grochowa
Victrix causa diu placuit, sed victa Catoni!

Matka więc z której tego rodzaju rycerze pochodzili, nie musiała być zła, chęć z ich lennolandia, walka; ale była to jakaś świąta, narodowa, Europejska, ogólna, o zwałone prawa ludzkości, sprawiedliwa wojna. -

Noc 15° Sierpnia 1831 r. i podobne jej wzniesiły nawet za Kosińskiego spełnione dramata, jako reakcyjne przeciw Arystokracji, niepospolite, także w dziejach ludu polskiego odgrywają rolę. Wypadki te należą wprawdzie do takich nadzwyczajnych zjawisk, na które wspólna matka ojczyzna, swoje omiatale zamyka oczy; sadząc jednak po nich o uosobieniu jej, nieodróżnionych synów, trudno zaprzeczyć, iżby ci tak dla zewnętrznych jak wewnętrznych ciemności jednakowa, nie paliła nienawiścią, i dla powszechnego uamowolenia, do wszelkich poświęceń nie byli gotowi - Dział dobrze bez wzięcia ich piękna, rezygnacja i wi-
 dział jej, współzawodnicie w narodzie, ów okrzykany nacelnik arystokracji, ów namaszczony przez kogós na króla Cesarzowski, kiedy unikając skutków spora, wiedeńskiego gniewu ludu Warszawy, we wspomnianej nocy hawiełna ratował się nieczeka. - I z tego też względu nieraprzeczona, cieżgodny Obywatelu wyzkać prawdę, która, my za Toba, postawiamy - Nie! nigdy przez nigdy, Arystokracja w Polsce panować nie będzie; jej wpływ i znaczenie, na zawsze porzeczadły. - Gdyby jednak w swoim obroźniczym upamiętaniu za dawne przystawaczeniami obstawała, gdyby, się z zastawiających nie wymięzrzyła przezadów; gdyby nie zstała do ludu i ludem się, nie stała, pierwszy lepszy ruch popularny rozruci jej; spruchniate szkielety i w nowym porządku rzeczy szczeru z nich nie pozostawi. -

Dla zniszczenia nawet zawczasu jej nieczynych zamysłów, dla odjęcia jej możności skądzenia kiedykolwiek, bądź w kraju, bądź za granicą, ojczyźnej sprawie, tudzież dla dania rekoni przyjacielom radykalnej reformy społ-
 Teczności, co do przyszłego rozwinięcia ruchu rewolucyjnego w Polsce, stanęło i stoi wielkie stowarzyszenie narodowe, pod nazwiskiem Towarzystwa Demokratycznego Polokiego znane. Zjawiały ono ważne polityczne stanowisko, zam-
 knęło drogę Arystokracji do wszelkich na przyszłość niegodziwości, przez wzięcie na siebie całego ciężaru, publicznych krajów interesów.

Wydaną przez nie, przed parą, miesiącami Manifest, w całym świecie sprawie, poloni wykarzał - dowiódł, że idea demokratyczna, była i jest od niepamiętnych czasów narodowa, idea - osadził surowo całą przeszłość szlacheckiego stanu - rozjaśnił i rozwinął socjalne i polityczne zasady, które członkowie wycaerpali z myśli narodowej i postępowego ducha czasu - ozna-
 czył dotkładnie cel ich stowarzyszenia - i podał środki jakimi tenie cel osiągnionym być może. - Akt ten, dzieło zbiorowe tysięcy kilku set calow-
 ków, prawdziwe odbicie ducha narodowego, - będzie li doręczonym Szanownemu Obywatelu. - Lechcij go jako główne świadectwo, Twemu sumieniu glosowi uważać. -

I spodziewamy się, iż po jego odczytaniu, żadna już między nami

co do pojnowania rzeczy polskich nie zajdzie różnica: zachowując zawsze toż same serdeczne współczucie dla nieszczęśliwego narodu który zastaniając przez wieki cywilizacyą Europę, położył dla niej niezaprzeczone zasługi, zgodził się z nami na to wszystko cośmy o przeszłości społecznego stanu naszego powiedzieli. Owszem pochlebiamy sobie i mamy zupełną nadzieję, iż wkrótce ten manifest za tarasę, przeciw wymierzanym na ulubioną od Ciebie sprawę napadziom, nie przestanie nigdy być jej gorliwym obrońcą i tłumaczem naszych polskich narodowych, demokratycznych uczuć przed oświeconym ludem Wielkiej Brytanii.

Pozostaje nam tylko życzyć Królowi i Obywatelom, ażeby w Twoich usiłowaniach wspieranym był przez swych współziomków, mianowicie tych, z którymi Ciebie ściśle łączą toż same zasady radykalnych; bo tym tylko sposobem tytuł przyjaciela Polaki przestanie być rozważnie udzielany osobom, ożywionym zapewne uczuciami filantropii, - ale nie zdolnym wtajemniczyć się we własne natchnienia wieku, a następnie obojętnym świadkom ruchu jaki się objawia w umyśle społeczeństw Europejskich. - Aby nasze życzenia mogły być jak najrychlej spełnione. Obyśmy wkrótce dočekali się mogli nowej epoki, kiedy całe ludy podając sobie pomocnicze ręce, rzekną do siebie nawzajem: Sprzymierimy się dla wspólnego szczęścia, i niech to przymierze będzie solidarnem, jako między przyjaciółmi i bracia.

Paris le 18 Lutego 1836r.

Pozdrowienie i braterstwo

./ podpisano: / Otkonkowie Centralizacji. -

Za zgodności

Secretarx Centralizacji

Robert Amielowski